

PUISTOSUUNNITELMASELOSTUS

Kohteen nimi:	MERIKASARMINPUISTO	Piirustus nro:t:	VIO 5932/1-2
Selostuksen laati:	Petra Rantalainen projektinjohtaja	pvm:	1.3.2024
Selostuksen hyväksyi:	Jussi Luomanen kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö	pvm:	1.3.2024
	Kaupunkiympäristölautakunta	pvm:	23.4.2024

Kohde

Merikasarmipuisto sijaitsee Katajanokan (02.) kaupunginosassa, osa-alueella Katajanokka. Alue on voimassa olevassa asemakaavassa nro 7534 istutettava puisto-alue (PI) -merkinnällä. Merikasarmipuisto on esitetty piirustuksissa VIO5932/1-2.

Puistosuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Lähtökohdat

Suunnittelualue kuuluu Katajanokan vanhaan osaan, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY). Vaikka puisto sijaitsee Katajanokan RKY-alueella ja rajautuu useisiin vanhoihin rakennuksiin, itse puisto on melko nuori. Sen on suunnitellut Helsingin kaupungilla työskennellyt Lars Liljefors, jonka laatima Merikasarmipuiston puistosuunnitelma valmistui vuonna 1986. Puisto rakennettiin nykyasuun 1980-luvun jälkipuoliskolla, minkä jälkeen siellä on tehty pieniä ylläpito-toimenpiteitä.

Merikasarmipuisto on U:n muotoinen puisto, joka kehystää monumentaalaisia Merikasarmin rakennuksia Katajanokalla. Nykyisin Merikasarmin rakennuksissa toimii ulkoministeriö. Puisto rajautuu Merikasarminkatuun, idässä asuinkortteliin (palvelutalo) sekä lännessä liikuntahalliin ja päiväkotiin. Puistoalueella sijaitsee päiväkotikäytössä oleva rakennus, jonka aidattu pihapiiri on päiväkodin käytössä. Rakennus ja sen pihapiiri eivät kuulu suunnittelualueeseen.

Puiston itäosassa kukkulan päällä sijaitsee puretun telakkarakennuksen raunio, joka rajaa ruusutarhaa ja jäänteitä poistetusta leikkipaikasta. Tiilirauniot luovat puistolle tunnistettavan identiteetin. Raunion ideoivat Katajanokan asemakaavasuunnittelukilpailun voittaneet arkkitehdit Vilhelm Helander, Pekka Pakkala ja Mikael Sundman, joiden vision pohjalta se rakennettiin nykyisenlaiseksi 1980-luvulla. Raunioiden kunto on arvioitu vuonna 2017 ja uudelleen vuonna 2023. Kuntotutkimuksissa havaittiin rapautuneita ja irtonaisia tiiliä, halkeamia sekä laastisaumojen irtoamista. Nykyinen ruusutarha on melko vaatimaton arvokkaan miljöönn keskellä. Sen eteläpuoleinen rinne on suosittu lasten leikeissä etenkin talvisin.

PUISTOSUUNNITELMASELOSTUS

Puiston länsipäässä sijaitsee hiekkapintainen pelikenttä. Merikasarminkadun vieressä kulkevaa puistokäytävää reunustaa 1980-luvulla tiheäksi istutettu tammikujanne.

Suunnitelman tavoitteena on luoda asukkaille viihtyisiä kohtaamispaikka peruskorjaamalla Merikasarmipuisto toimivaksi ja turvalliseksi, arvokkaaseen ympäristöön sopivaksi ja kaupunkikuvallisesti korkeatasoiseksi kokonaisuudeksi. Alueen rakenteita, kasvillisuutta ja pintamateriaaleja korjataan sekä uusitaan. Alueen toiminnot säilyvät ja oleskelumahdollisuuksia lisätään.

Puiston pinta-ala on 8600 m².

Merikasarmipuisto pääasiallisia käyttäjiä ovat alueen asukkaat.

Suunnitelman sisältö

Merikasarmipuisto voidaan jakaa kolmeen osaan: itäosaa hallitsee tiiliraunioin rajattu oleskelualue ja sen eteläpuolinen nurmirinne, keskiosaa tammikujanteen kehystämä puistokäytävä ja länsiosaa pelikenttä.

Itäosan oleskelualue peruskorjataan vehreäksi kukkatarhaksi, johon luodaan viihtyisiä istuskelu- ja oleskelupaikkoja. Tasanteelle tehdään uudet istutukset. Oleskelu- kalusteiksi asennetaan penkkejä ja puistokeinuja. Kukkatarhan tasanteen eteläpuolella sijaitsee luonnonkivinen kivijalka jäänteinä paikalla sijainneesta pienestä rakennuksesta. Kivijalan rajaamalle alueelle sijoitetaan pergola ja kaksi pöytäpenkiryhmää. Tasanteelle asennetaan paikan historiasta kertova infotaulu. Nurmirinnettä rajaavia istutuksia uusitaan. Nurmikon poikki kulkeva oikopolku perustetaan puistokäytäväksi.

Puiston keskiosassa Merikasarminkadun suuntaisen puistokäytävän taajaan istutettua tammikujannetta harvennetaan ja kuivatusrakenteita yhtenäistetään. Käytävän varteen lisätään penkkejä ja roska-astioita.

Puiston länsiosan pelikenttä säilyy nykyisenlaajuisena hiekkakenttänä. Sitä reunustava aita uusitaan ja kentän valaistusta parannetaan. Laivastokujan varteen sijoitetaan uusi penkki, roska-astia ja pyörätelineet.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Merikasarminkadun varressa ja Merisotilaantorin reunassa olevat puistokäytävät sekä torilta kukkatarhalle ja palvelutaloon johtavat puistokäytävät ovat asfalttipintaisia. Muut käytävät sekä pelikenttä ovat kivituhkapintaisia. Kukkatarhassa ja uuden pergolan kohdalla nykyiset pinnoitteet ja betonimuurit puretaan tiilimuurien rajamalta tasanteelta. Uudeksi pintamateriaaliksi on valittu maatiili, joka sopii Katajano- kan kärjen punatiiliseen kaupunkikuvaan. Merisotilaantorin varteen tehdään nupuki- vipäällysteinen tasku tavaralahjoitusten keräyslaatikoille.

Merikasarminkadun suuntaisesta tammikujanteesta harvennetaan yhdeksän puuta. Näin säilyvät puut saavat enemmän kasvutilaa. Säilyvät puut ovat kohtalaisen nuoria ja niiden latvuksella on harvennuksen jälkeen vielä mahdollisuus kehittyä tam-

PUISTOSUUNNITELMASELOSTUS

melle ominaisella tavalla. Harvennettu puurivi saa jatkossa enemmän valoa ja puilla on enemmän kasvualustaa. Lisäksi latvus vaatii vähemmän leikkausta, mikä lisää puiden elinvoimaisuutta. Merisotilaantorin reunasta harvennetaan isompien tammien keskeltä yksi heikkokasvuisin puuyksilö. Muut puiston puut säilyvät. Puistoon istutetaan uusia puita.

Kukkatarhan tasanteelle istutetaan isoja perennoja ja kukkivia matalia pensaita, muutama kukkiva pienpuu sekä tiilimuuriin asennettavia vajereita pitkin kasvavia köynnöksiä. Muualla puistossa täydennetään ja uusitaan huonokuntoisia pensasis-tutuksia. Nurmialueille istutetaan sipulikukkiä.

Kukkatarhaa rajaavat, vaihtelevan korkuiset tiilimuurit kunnostetaan nykyiseen korkeuteen. Irronneet tiilet ja halkeamakohdat korjataan. Muurin betoninen kansi uusitaan. Muurin korkeimpiin kohtiin asennetaan köynnösвайjerit ja istutetaan köynnöksiä, mikä vähentää houkutusta kiipeillä muurien päälle.

Merikasarmipuisto rajautuu sen pohjoispuolella sijaitseviin pysäköintipaikkoihin betonimuurilla, joka uusitaan peruskorjauksen yhteydessä paasikivimuuriksi. Samalla uusitaan muuria reunustavat pensaat.

Länsiosan pohjoiskulmassa sijaitseva vanha tiilimuuri kunnostetaan siten, että ylimmät, irtoavat tiilirivit poistetaan. Muu osa tiilimuurista jää paikoilleen ja raunioitumaan nurmialueelle. Koska matala muuri sijaitsee nurmikon keskellä eikä käytävän varrella, muurin raunioituminen ei aiheuta vaaraa puistossa kulkijoille.

Muutokset verrattuna vuoden 2018 puistosuunnitelmaluonnokseen

Vuonna 2018 esillä olleeseen puistosuunnitelmaluonnokseen verrattuna suunnitelmaan on tehty seuraavia muutoksia: Vanhoja tiilimuureja ei madalleta, vaan muurit kunnostetaan nykyiseen korkeuteen. Tammikujannetta harvennetaan maltillisemmin ja säännöllisen kujanteen tavoitteesta on luovuttu. Tammikujanteesta on valittu harvennettavaksi heikkokasvuiset puuyksilöt. Suunnitelmaan on lisätty istutuksia. Muurien rajaamaan kukkatarhaan on lisätty puu- ja köynnösistutuksia, muulle puistoalueelle istutettavia puita. Nurmialueille on lisätty istutettavia sipulikukkiä. Kentän aita on suunniteltu uusittavaksi ja kentän päätyyn on lisätty huoltoportti, jonka kautta lumet voidaan aurata pois kentältä. Kentän päädyistä on suunnitelmasta poistettu riippumatot ja tekonurmialue on vaihdettu nurmeksi. Suunnitelmaan on lisätty uusi penkki ja roska-astia Merikasarminkadulle.

Valaistus

Pelikentän valaistusta parannetaan ja itäosan valaistusta lisätään nykyisestä. Tiilimuurien rajaama tasanne valaistaan pollarivalaisimin.

Tasaus ja kuivatus

Merikasarmipuiston tasaus noudattelee pääpiirteissään nykyisiä tasauksia. Pelikentän tasausta muokataan niin, että vedet valuvat pois päin päiväkodin pihalta ja kentän sisäänkäynneiltä. Kentän yhteyteen tehdään oma vesipiste kentän jäädyttämistä varten. Pelikentän pohjoispuolella olevaa nurmirinnettä muotoillaan loi-

PUISTOSUUNNITELMASELOSTUS

vemmaksi. Merikasarminkadun suuntaisen puistokäytävän reunoissa nykyiset betonikourut ja asfalttimakkarat korvataan luonnonkivisillä kouruilla ja -reunuksilla.

Esteettömyys

Merikasarmipuiston suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetason.

Kunnossapitoluokka

Merikasarmipuisto kuuluu kunnossapitoluokkaan R3 / A2 (käyttöviheralue). Ensimmäinen tunnus on RAMS-luokituksen mukainen kunnossapitoluokka ja jälkimmäinen tunnus ABC-hoitoluokan tunnus.